

**KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE**

Autorka diplomové práce: Michaela Barešová
Název diplomové práce: Rodina jako kulturní konstrukce a determinanta způsobu života
Family as a Cultural Constuction and Lifestyle Determinant
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.
Oponent diplomové práce: PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předmětem diplomové práce je teoretická analýza vývojových proměn rodiny, a to z perspektivy kulturologie. Za cíl práce si diplomantka klade výklad rodiny jako kulturní instituce, která je rozhodujícím mediátorem vlivu kulturu na člověka. Zvláštní pozornost věnovala diplomantka rozboru kultury jako svébytného kulturního konstruktů, v němž se rozmanitým způsobem zrcadlí sociokulturní systém, jehož je součástí. Samotná práce je rozdělena na dvě relativně samostatné části. V první části diplomantka podává výklad historických proměn evropské rodiny s důrazem na český kontext. Za těžiště práce lze považovat druhou část práce, v níž diplomantka systematicky zkoumá rodinu v souvislosti s rituály a příbuzenskými vazbami. Součástí diplomové práce je rovněž vlastní empirická sonda diplomantky, ve které sledovala dodržování rituálů v současné české rodině.

Za stěžejní část práce lze považovat druhou kapitolu. V ní se diplomantka mimo jiné pokusila o výklad teorie příbuzenství, terminologie příbuzenství a gencalgie. Opírá se při tom hlavně o antropologickou teorii, kterou ovšem diplomantka využila při zpracování látky jen částečně a objasnila tematiku jen ve zkratce, což lze vzhledem k rozsahu diplomové práce pochopit. V rámci tématu však citelně chybí výklad manželství v kulturologické (antropologické) perspektivě. Téma úzce souvisí s předmětem příbuzenství a v další části textu se diplomantka věnuje výkladu rituálu uzavírání sňatku. V rámci obhajoby doporučuji, aby se diplomantka

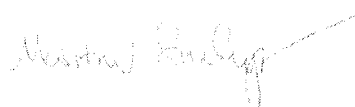
věnovala tomuto tématu a jeho objasnění v kontextu vlastní diplomové práce. Je celkem škoda, že diplomantka pro zpracování tématu nevyužila také práci Jacka Goodyho *Proměny rodiny v evropské historii*, která zasazuje antropologickou teorii do evropského kontextu, o který usiluje diplomantka především. Pokud bude diplomantka v budoucnosti aspirovat na další práci v daném tématu, uvedený zdroj bude jistě inspirací.

Podstatnou část druhé kapitoly diplomantka zasvětila rituálům rodinného života. Na horizontu sociologického a antropologického uchopení rituálů uskutečnila detailní rozbor a interpretaci současného rituálního života české rodiny. Tato část práce lze zhodnotit jako vskutku interdisciplinární pojednání tématu, v němž diplomantka citlivým způsobem kombinuje teorii a etnografické reálie. Diplomantka pro komplexní pojednání tématu rituálního života české rodiny rozšířila o vlastní empirické šetření. Zvolenou metodu výzkumu označila jako kvalitativní. Pracuje ovšem s dotazníkem a prezentuje kvantitativní data. V rámci vlastní obhajoby proto doporučuji, aby diplomantka objasnila metodologická východiska vlastního empirického šetření a zdůvodnila, proč považuje provedený výzkum za *kvalitativní*.

Obecně lze konstatovat, že diplomová práce splňuje nároky kladené standardně na tento typ závěrečné práce. Má logickou strukturu, je zpracována čistým a kultivovaným jazykem a akcentuje aktuální kulturologické téma. Diplomantka prokázala schopnost pracovat s relevantní odbornou literaturou a práci vybavila odpovídajícím poznámkovým aparátem. Diplomantce lze v této souvislosti vytknout: (1) formální práci se seznamem literatury, není obvyklé uspořádat použité zdroje jako seznam odrážek, (2) seznam elektronických zdrojů nezpracovala zcela v souladu s normou ISO 690-2. Až na uvedené lze konstatovat, že diplomantka odkazuje na použité zdroje ve shodě s normami ISO 690 a ISO 690-2. Práce má interdisciplinární charakter a její zpracování tak můžeme označit za plně kulturologické.

Doporučuji k obhajobě

V Praze 16. 9. 2010

PhDr. Martin Soukup, Ph.D.